

Ύψεις του σύγχρονου ολοκληρωτικού κράτους

- *Νεος Κρατικός Ολοκληρωτισμός.*

- *Φυλακές και οι νέες Θεομίσεις.*

- *Στρατόπεδα Συγκέντρωσης Μεταναστών.*

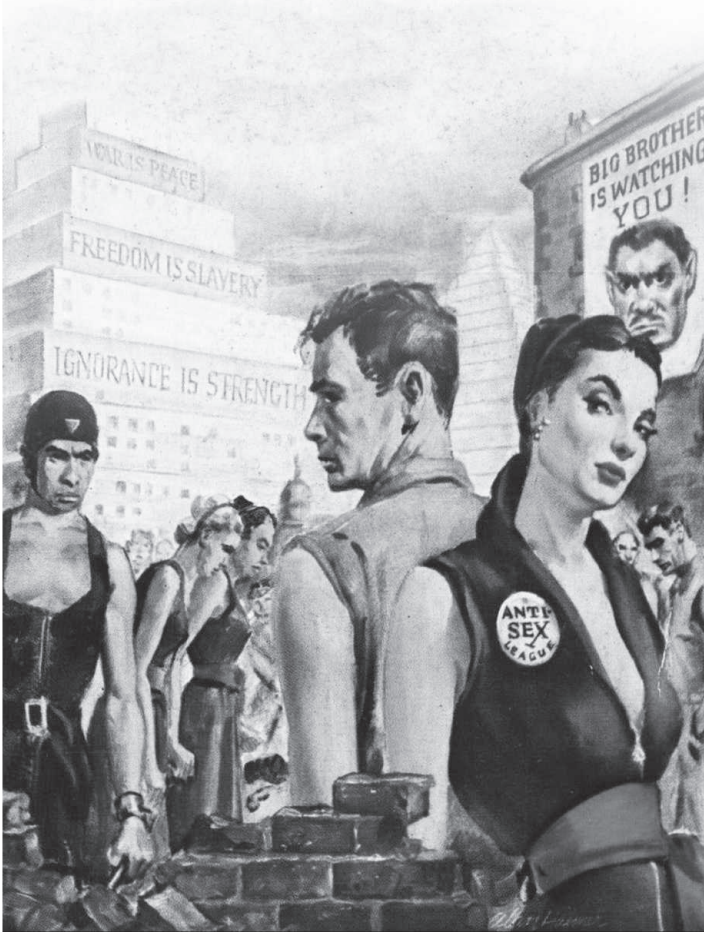
- *Κατασταλτικός Ρόλος του Κράτους.*

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Ο ΝΕΟΣ ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΣΜΟΣ

Ο κρατισμός, στον αιώνα που πέρασε, ανέδειξε και εφήρμοσε τον ολοκληρωτισμό σαν ένα νέο τύπο εξουσίας, προτάσσοντας τον μάλιστα σαν ανώτερη μορφή εξουσίας, καθιστώντας την απόλυτη και αδιαμφισβήτητη.

Κι αυτό συνέβη μέσα από την αναγωγή αυτής της διαδικασίας σε νομοτέλειες που παράγονταν τόσο από την ίδια τη Φύση όσο και από την Ιστορία. Το ολοκληρωτικό κράτος δεν πηλασιωνόταν ούτε «υπάκουε» σε κάποιο δικαϊκό σύστημα. Ο Αρχηγός και η ηγετική ομάδα παρήγαγαν δίκαιο, από τη στιγμή που αποτελούσαν την ενσάρκωση μιας φυσικής ή ιστορικής νομοτέλειας. Η ύπαρξη της κοινωνίας και του ατόμου βρισκόταν στη διακριτική ευχέρεια του Κόμματος ή των στερεοτύπων του Αρχηγού. Η αφαίρεση όλων των νομικών κατοχυρώσεων του προσώπου μετέτρεπε το άτομο σε «γυμνή ύπαρξη» και το σώμα του φονεύσιμο. Όλο αυτό το ολοκληρωτικό σύστημα επικαλύπτονταν από μία καθολική Ιδεολογία, η οποία παρουσιάζονταν ως μηχανισμός αυτό-ελέγχου και δικαιολογούσε την εξουσία ως απόρροια αντικειμενικών νόμων. Οι σημερινές αναφορές σε έναν νέου τύπου ολοκληρωτισμό δεν έχουν τη βάση τους στο παρελθόν.

Τον ονομάζουμε, ωστόσο, νέο ολοκληρωτισμό γιατί βασικά χαρακτηριστικά του παραδοσιακού ολοκληρωτισμού οικοδομούνται και σήμερα στα δυτικά κράτη και στην Ελλάδα με αφορμή διάφορες θεσμίσεις στη βάση της συγκρότησης ενός κράτους έκτακτης ανάγκης, στα «αντιτρομοκρατικά» νομοσχέδια, στα στρατόπεδα μεταναστών, στις φυλακές υψίστης ασφαλείας κτλ.

Τα χαρακτηριστικά που δανείζονται από τον παλιό ολοκληρωτισμό είναι η κατάσταση εξαίρεσης, ο στρατοπεδευμένος άνθρωπος, η κράτηση χωρίς δίκη και ο εγκλεισμός χωρίς νομική δικαιολόγηση. Σε αυτά τα χαρακτηριστικά μπορεί να προστεθεί και η επέκταση του κρατικού ελέγχου σε όλες τις σφαίρες της ανθρώπινης ύπαρξης. Σήμερα μπορεί να υπάρχουν καθολικές αξίες, αλλά αυτές δεν συνιστούν ούτε την έκφραση μιας συνεκτικής ιδεολογικής κρατικής πολιτικής, αλλά ούτε και μια πολιτική διαχείρισης των κοινών, μιας και αυτή έχει εκπέσει σε μια ψυχρή και αναποτελεσματική κυβερνησιμότητα. Μπορεί να υπάρχουν αρχηγοί, αλλά δεν παράγουν δίκαιο.

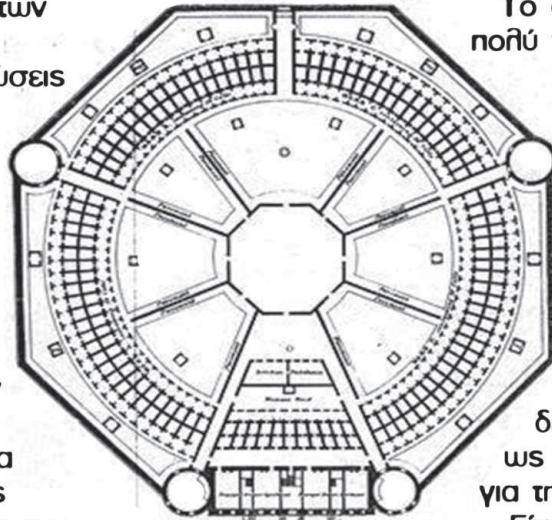
Ο ολοκληρωτισμός στη σημερινή εποχή δεν είναι ιδεολογικός και συγκροτείται στη βάση της αποτελεσματικότητας της κυριαρχίας απέναντι στην απονομιμοποίησή της από ένα μεγάλο μέρος του κοινωνικού συνόλου. Δηλαδή, έχει ως στόχο όχι την απόσπαση της συναίνεσης αλλά την επιβολή της κυρίαρχης πολιτικής. Είναι κρατικός ολοκληρωτισμός και ολοκληρωτισμός του κράτους, αποδεδειγμένος από μεγάλα νοήματα, με μοναδική κατεύθυνση τη διαχείριση της εξουσίας και την εξουσιαστική διαχείριση του καπιταλισμού. Αυτό είναι που οικοδομείται σήμερα στην Ελλάδα, κάτι που στα περισσότερα κράτη της Ευρώπης αποτελεί εδώ και χρόνια ωμή πραγματικότητα. Σε αυτή την πραγματικότητα έχει ήδη ξεκινήσει η αντίσταση μέσα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης των μεταναστών, μέσα στις φυλακές και μέσα στις γραμμές του κινήματος αντίστασης.

Το σύγχρονο ολοκληρωτικό κράτος μπορεί να οικοδομείται με πρόσχημα την αντιμετώπιση επιμέρους κοινωνικών ομάδων, ειδικά αυτών που αντιστέκονται, αλλά στην ουσία του αφορά το σύνολο της κοινωνίας. Γι αυτό και η ευρύτητα του κοινωνικού μετώπου είναι αυτή που θα καθορίσει την έκβαση του πολέμου ενάντια στον νέο ολοκληρωτισμό.

ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΘΕΣΜΙΣΕΙΣ

Το ζήτημα των «δικαιωμάτων» των κρατουμένων ήταν πάντα συνδεδεμένο με τις μεταμορφώσεις του θεσμού της φυλακής.

Η φράση «δικαιώματα κρατουμένων» δεν ήταν αυτονόητη έννοια, για πολλή χρόνια εθεωρείτο αντικρουόμενη. Από τον 16ο-17ο αιώνα που η φυλακή αποτελούσε ένα προστάδιο φύλαξης του κρατουμένου πριν οδηγηθεί σε δίκη και αποφασιστεί το «κατάλληλο» για αυτόν βασανιστήριο, τις πρώτες φυλακές –μηχανές πειθάρχησης και εργασιακής εκμετάλλευσης του Διαφωτισμού που για πρώτη φορά εισάγεται ως τιμωρία η στέρηση της ελευθερίας, μέχρι τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τα λευκά κελιά και το Γκουαντανάμο, ο κρατούμενος της κάθε εποχής έχει βιώσει την κρατική βία με ξεχωριστό τρόπο.

Το αντιτρομοκρατικό δόγμα των ΗΠΑ πολύ γρήγορα υιοθετείται από τα κράτη της ΕΕ και μέχρι σήμερα διαχέει τα «έκτακτα μέτρα» και τα ήθη «υψίστης ασφαλείας» σε ολόένα και μεγαλύτερο ποσοστό των κρατουμένων.

Επίσης, εδραιώνεται πια μια νεοφιλελεύθερη αντίληψη στη διαχείριση των φυλακών που προκρίνει την ιδιωτικοποίησή τους και ταυτόχρονα

δείκτες «κοινωνικού κόστους-οφέλους» ως τους αποφασιστικούς παράγοντες για τη φυλάκιση ή μη ενός εγκληματία.

Είναι κοινός τόπος δε ότι ο αριθμός των εγκλείστων έχει αυξηθεί πιο πολύ από ποτέ (ενδεικτικά, στις ΗΠΑ από τη δεκαετία του '90 μέχρι το 2000 ο πληθυσμός των φυλακών από διπλασιάστηκε από 1.000.000 σε 2.000.000!).

Ελλάδα

Μέχρι και τον Α.Π.Π. το σωφρονιστικό σύστημα που εφαρμόζονταν στις περισσότερες χώρες αφενός συνδύαζε τις δύο πρότερες λογικές (κοινοβιακή και απομονωτική), χωρίζοντας τη ζωή των κρατουμένων σε ώρες κοινές (προαυλισμός, γεύμα) και απομονωμένες (εγκλεισμός στο κελί τη νύχτα και κάποιες ώρες τη μέρα). Επίσης, από το 1850 και μετά κυρίαρχο στην Ευρώπη έγινε το παράδειγμα του προοδευτικού συστήματος, που προέβλεπε ότι η διάρκεια εκτέλεσης της ποινής χωρίζεται σε τρία στάδια, τα οποία οι εγκλείστοι διανύουν διαδοχικά, με τελικό σκοπό τη βελτίωση του ατόμου με δική του ευθύνη και πρωτοβουλία. Το προοδευτικό σύστημα καθιερώθηκε στην Ελλάδα το 1911 και εφαρμόζεται και σήμερα, απευθυνόμενο σε κρατούμενους που εκτίουν μακροχρόνιες ποινές και μαζί με το προαναφερθέν μικτό σύστημα οριοθέτησαν μέχρι και σήμερα το πλαίσιο που οι κρατούμενοι βιώνουν τον εγκλεισμό τους και πλέκουν –ή όχι- σχέσεις μεταξύ τους και με τους έξω.

Με το τέλος του Β'Π.Π. γίνεται κοινός τόπος στα κράτη της Δύσης ότι η ενιαία μεταχείριση των κρατουμένων είναι παρωχημένη. Έτσι, αρχίζουν διαβαθμίσεις και στο εσωτερικό των φυλακών (με διαφορετικές πτέρυγες και διαφορετική μεταχείριση ανάλογα με το αδίκημα ή την επικινδυνότητα) και ιδρύονται και οι πρώτες φυλακές υψίστης ασφαλείας. Στη Γερμανία, αναπτύσσεται η λογική των λευκών κελιών με την οποία θα έρθουν αντιμέτωποι οι ένοπλοι αγωνιστές των κινημάτων, αλλιά αργότερα και οι αλληληλέγγυοι τους.

Η επόμενη περίοδος- ορόσημο για την μετεξέλιξη του θεσμού των φυλακών παγκοσμίως είναι η 11η Σεπτεμβρίου 2001.

Στην Ελλάδα οι φυλακές ακολουθούν το γενικό παράδειγμα παγκοσμίως, με τη βαλκανική ιδιαιτερότητα να δίνει ένα ξεχωριστό τόνο στην κατάσταση, κυρίως όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης, τη διαφθορά των σωφρονιστικών και το πλαίσιο αυθαιρεσίας που διέπει την εξουσία τους.

Οι κρατούμενοι ως υποκείμενα αγώνα και διεκδικήσεων

Ο εγκλείστος στη φυλακή βρίσκεται εξ ορισμού στην πιο δύσκολη θέση να εκφραστεί, να διεκδικήσει, να του αναγνωριστεί αυτή η δυνατότητα. Μάλιστα ο ίδιος ο θεσμός της φυλακής είναι σχεδιασμένος για να πατάξει πάνω από όλα αυτό ακριβώς: την ικανότητα του εγκλείστου να αποτελέσει πολιτικό υποκείμενο, περιορίζοντάς τον σε μια άβουλη αποθηκευμένη μονάδα φοβισμένου και απομονωμένου ατόμου.

Οι αγώνες στις ελληνικές φυλακές δεν είναι κάτι ξένο. Η σταθερή παρουσία πολιτικών κρατουμένων από τη δεκαετία του '80 κατά καιρούς οδηγούσε σε εκρήξεις διαμαρτυρίας στο εσωτερικό των φυλακών, που οδήγησαν μέχρι και στην κατάληψη της φυλακής από τους κρατούμενους (Κορυδαλλός 1995) και την άγριο ξυλοδαρμό τους από την Αστυνομία. Οι συνθήκες διαβίωσης στα ελληνικά «καταστήματα», που είναι διαχρονικά άθλιες, σε συνδυασμό με την αυθαιρεσία των σωφρονιστικών υπαλλήλων και το συνεχώς επιδεινούμενο πρόβλημα του υπερπληθυσμού ήταν οι σταθερές αιτίες αναταραχών στις φυλακές.

Παρόλα αυτά, όλες οι αντιδράσεις μέχρι και την πρώτη δεκαετία του 2000 δεν μπόρεσαν να ξεφύγουν από το μοτίβο της τυφλής απειλησμένης αντίδρασης. Κοινός παρονομαστής των κατά καιρούς δυναμικών αντιδράσεων ήταν η σπασμωδικότητα, η απουσία επικοινωνίας και συντονισμού, η μη διατύπωση κοινών αιτημάτων, στοιχεία που οδηγούσαν τους σκληρούς αυτούς αγώνες στο κενό.

Το 2007 έγινε μια ιστορική προσπάθεια για τον ελληνικό χώρο. Κρατούμενοι από όλες τις ελληνικές φυλακές, διατύπωσαν για πρώτη φορά μια σειρά αιτημάτων, κάποια από αυτά αυτονόητα, κάποια προωθημένα για την ελληνική πραγματικότητα αλλά υπάρχοντα σε άλλες σωφρονιστικές πραγματικότητες (όπως η Ιταλική) και άλλα πραγματικά ριζοσπαστικά και μπροστά από την εποχή τους. Το κίνημα αυτό, αν και δεν πέτυχε όλους τους σκοπούς του, εντούτοις άφησε μια δυνατή παρακαταθήκη αγώνα και αποτέλεσε προπομπό του κινήματος του 2008.

Ήταν ένας αγώνας οργανωμένος από τη βάση, στις 22 φυλακές της ελληνικής επικράτειας. Ένας αγώνας μακριά από ρατσιστικές διακρίσεις με καθαρά πολιτικά χαρακτηριστικά. 10000 κρατούμενοι ανεξάρτητα από θρησκεία, φύλο ή εθνικότητα διαμαρτυρήθηκαν ενάντια στις απάνθρωπες συνθήκες των φυλακών προχωρώντας στη μαζικότερη απεργία πείνας μέχρι εκείνη τη μέρα. Με σύμμαχο ένα ισχυρό κίνημα αλληλεγγύης που ανάγκασε και θεσμικούς φορείς να στηρίξουν τα αιτήματα των κρατουμένων, η τότε κυβέρνηση ΝΔ οδηγήθηκε σε αναδίπλωση από τη σκληρή στάση που επέδειξε αρχικά, διατυπώνοντας μια σειρά υποσχέσεων.

Το νομοσχέδιο για τις φυλακές υψίστης ασφαλείας αποτελεί ένα έκτρωμα ολοκληρωτισμού .

Στις φυλακές «τύπου Γ» θα εγκλείονται καταδικασμένοι, αλλά και υπόδικοι, για τρομοκρατία, εσχάτη προδοσία και λοιπά αδικήματα σχετιζόμενα με εγκληματική οργάνωση, που θα εκτίουν πραγματική ποινή, χωρίς κανένα ευεργετικό υπολογισμό, τουλάχιστον 4 ετών, εντός αυτών, με δικαίωμα επανεξέτασης της μεταγωγής τους σε άλλου τύπου φυλακές μετά την παρέλευση διετίας από τη λήξη της δεκαετίας. Θα κρατούνται επίσης, όσοι κρατούμενοι κρίνονται επικίνδυνοι για την ασφάλεια της χώρας και τη δημόσια τάξη, καθώς και όσοι κρίνονται επικίνδυνοι για την τάξη και την ασφάλεια της φυλακής, όπου κρατούνται.

Μέχρι σήμερα βέβαια, η τιμωρία μέσω των διαρκών μεταγωγών ήταν μια πραγματικότητα για μια σειρά κρατουμένων που έμπαιναν στο στόχαστρο των σωφρονιστικών και διεπύονταν από την πλήρη αυθαιρεσία των τελευταίων: με τη θέσπιση του μέτρου όμως με τη βούληση του νόμου, σκοπός είναι η διάχυση του φόβου για την αποτροπή των διεκδικήσεων εντός των φυλακών.

Το νομοσχέδιο προβλέπει επίσης και μια σειρά από ολοκληρωτικά μέτρα, όπως:

-Καθολική στέρηση του δικαιώματος χορήγησης αδειών σε κρατούμενους αυτής της ειδικής κατηγορίας.

-Καθολική στέρηση της ημελεύθερης διαβίωσης.

-Καθολική στέρηση του δικαιώματος των μεροκάματων.

-Ο χρόνος για την αποφυλάκιση όσων έχουν καταδικαστεί σε ποινή ισόβιας κάθειρξης για συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση αυξάνεται στα 20 χρόνια, από 16 που ισχύει σήμερα.

-Στέρηση-περιορισμός του δικαιώματος επικοινωνίας, τηλεφωνικής και δια ζώσης με το συγγενικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, με τρόπο και όρους που θα διαμορφώνονται από τον εσωτερικό κανονισμό του Καταστήματος, από την αυθαιρεσία δηλαδή των σωφρονιστικών!

-Ο Εισαγγελέας Εκτέλεσης Ποινών παραγγέλλει με βάση την καταδικαστική απόφαση ή το ένταλμα προσωρινής κράτησης την μεταγωγή στις φυλακές ή στις πτέρυγες τύπου Γ' κρατουμένων και υποδίκων για τα εγκλήματα του άρθρ. 187Α και συναφή. Επίσης ο ίδιος Εισαγγελέας κρίνει, κατά τρόπο απόλυτο, ποιοι από άλλες κατηγορίες κρατουμένων αποτελούν απειλή όχι μόνο για τη τάξη και την ασφάλεια της φυλακής αλλά και της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, ώστε να μεταχθούν σε καταστήματα τύπου Γ.

Εκεί που το πράγμα ξεφεύγει από τα μέχρι τώρα ευρωπαϊκά δεδομένα και αρχίζει να γεινιάσει με νομικά ήθη των ΗΠΑ, είναι στις διατάξεις που προβλέπουν «ευνοϊκές» ρυθμίσεις για συνεργαζόμενους. Όσοι είναι υπαίτιοι οποιασδήποτε εγκληματικής πράξης (εκτός από συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση) εφόσον έδωσαν πληροφορίες ή με οποιονδήποτε τρόπο συνετέλεσαν στην εξάρθρωση τρομοκρατικής οργάνωσης ή σύλληψη φυγόδικων ή φυγόποινων για πράξεις τρομοκρατίας του άρθρου 187Α επιβραβεύονται με αποφυλάκιση, με αναστολή της ποινικής δίωξης, με απόλυση! Ξεκάθαρος στόχος της ρύθμισης είναι η διάχυση του κλίματος ανασφάλειας μεταξύ των κρατουμένων, με απώτερο στόχο να σπάσει η αλληλεγγύη μεταξύ «ποινικών» και «πολιτικών».

Επίσης, ειδική υπηρεσία της αστυνομίας- ο κανονισμός λειτουργίας της οποίας θα είναι απόρρητος και δεν θα δημοσιευτεί- θα είναι πλήρως υπεύθυνη όχι μόνο για την εξωτερική και περιμετρική φρούρηση της φυλακής, αλλά θα ελέγχει και την είσοδο- έξοδο σε αυτήν.

Από τον Σωφρονισμό στην Αιχμαλωσία και τον διάχυτο κοινωνικό Έλεγχο

Νομιμοποιητικός πυλώνας της φυλακής στο κοινωνικό συμβόλαιο είναι η αντίληψη περί σωφρονισμού του εγκλήστου. Στο νέο νομοσχέδιο, όπως σωστά έχει διαπιστωθεί από τους εγκληματολόγους όλου του πολιτικού φάσματος, η αντίληψη αυτή υπονομεύεται ανοικτά και σαν σκοπός πλέον τίθεται η εξουδετέρωση-αχρήστευση του απειθαρχου υποκειμένου, άσχετα από την «βαρύτητα» της πράξης που τον οδήγησε στη φυλακή.

Από την 11 Σεπτεμβρίου 2001 και μετά παρατηρείται η εντεινόμενη ενσωμάτωση και στο ελληνικό δίκαιο του Ποινικού Δικαίου του Εχθρού. Πρόκειται για μια δικαιοκή αντίληψη που έρχεται σε ρήξη με τα νομιμοποιητικά θεμέλια του Κράτους Δικαίου και εδράζεται στην αντίληψη ότι ορισμένες «απειθαρχες» κατηγορίες κοινωνικών υποκειμένων δε θα πρέπει να προστατεύονται από την ίδια δέσμη νομικών εγγυήσεων όπως ένας πλήρης φορέας δικαιωμάτων: αντίθετα, θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις που θα κατοχυρώνουν αντιμετώπιση Εχθρού. Πρόκειται για την προσπάθεια ρύθμισης της σχέσης της κατάστασης εξαιρέσης στο πεδίο της εφαρμογής του ποινικού νόμου, της σχηματοποίησης δηλαδή κανόνων που θα ρυθμίζουν την απελευθέρωση δυνατοτήτων κρατικής βίας σε απειθαρχα υποκείμενα. Το Ποινικό Δίκαιο του Εχθρού τιμωρεί αυστηρότερα ακριβώς για το φρόνημα του εγκληματία, και η υιοθέτηση του ακριβώς εξυπηρετεί την επιστημοποίηση και τον καθαγιασμό του «χαμηλής έντασης» εμφυλίου πολέμου που διεξάγεται στο εσωτερικό των Δυτικών κοινωνιών. Στην Ελλάδα ήταν μέχρι πρόσφατα το αντάρτικο πόλης (και το «κοινό» έγκλημα όταν απάγει επιχειρηματίες «εθνικού ενδιαφέροντος»), αλλά ο κύκλος των εχθρών έχει ήδη διευρυνθεί στους «βίαιους ριζοσπάστες» και στους «παραβατικούς μετανάστες». Όλοι όσοι βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του κοινωνικού ανταγωνισμού γίνονται θύματα του νομικού ολοκληρωτισμού ακριβώς γιατί το παράνομο των πράξεών τους έχει έκδηλα πολιτικό χαρακτήρα.

Το πολιτικό/αστυνομικό/δικαστικό σύμπλεγμα δρα πλέον σαν ενιαία εξουσία. Η ζώνη αυτή ολοένα και θα επεκτείνεται, όσο θα διευρύνεται και ο κύκλος των ανθρώπων που η εξουσία θέλει να θέσει σε καθεστώς εξαιρέσης. Ο κύκλος έχει ήδη διευρυνθεί στους μετανάστες και σιγα-σιγά θα περιλάβει και τους οφειλότες του Δημοσίου, ενώ σχέδια για ιδιωτικοποίηση των κέντρων κράτησης αρχικά και των φυλακών σε επόμενο στάδιο έχουν κάνει την εμφάνισή τους, απλώνοντας το σκοτάδι της αυθαιρεσίας και εντεινώντας την επίθεση στο εγκλήσιμο κομμάτι της κοινωνίας μας.

Στο πεδίο της σωφρονιστικής νομοθεσίας, η απόρριψη του προηγούμενου νομοσχεδίου για την μεταρρύθμιση του Σωφρονιστικού Κώδικα, συνδυαστικά με την μη εφαρμογή των εξαγγελθέντων μέτρων για την αποσυμφόρση και αντ' αυτών η ψήφιση στα θερινά τμήματα μιας Βουλής που θυμίζει Βαϊμάρη του πιο επιθετικού νομοσχεδίου που έχει κατατεθεί από αυτή την κυβέρνηση είναι μια άνευ προηγουμένου επίθεση που οφείλουμε να την τσακίσουμε.

Ο βασικός στόχος του νομοσχεδίου, πέραν όλων των λοιπών σχεδίων έντασης του ολοκληρωτισμού, είναι να σπάσει τους δεσμούς αλληλεγγύης των κρατούμενων, αφενός μεταξύ τους και αφετέρου με τους «έξω».

Αυτό που φοβίζει την εξουσία πιο πολύ δεν είναι ούτε το οργανωμένο έγκλημα που ελέγχει ολόκληρα πεδία στις φυλακές, ούτε οι αποδράσεις, ούτε η «ανομία» εντός των τειχών των φυλακών.

Αντίθετα είναι αυτό που διαχρονικά τρομοκρατούσε και τρομοκρατεί κάθε εξουσία που υπήρξε, και δεν είναι άλλο από την αυτοοργάνωση των από τα κάτω που συνειδητοποιούν ότι δεν έχουν να χωρίσουν τίποτα μεταξύ τους και δεν έχουν να χάσουν τίποτα παρά τις αλυσίδες τους. Η μάχη για το νομοσχέδιο και την εφαρμογή του θα κρίνει πολλή: εμείς θα κρατήσουμε τη θέση που μας ανήκει στο πλευρό της αγωνιζόμενης κοινωνίας για την κοινωνική απελευθέρωση.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Τον τελευταίο μήνα μια είδηση θάφτηκε κάτω από την επικαιρότητα, η ομολογία πρώην αρχηγού ΓΕΣ ότι σε δύο περιπτώσεις του είχε ζητηθεί να διερευνήσει την δυνατότητα χρησιμοποίησης μονάδων του στρατού στην καταστολή κοινωνικών ταραχών. Σε συνδυασμό με την εκπαίδευση μονάδων σε αυτόν ακριβώς τον τομέα καταλαβαίνουμε την αλληλαγή στον τρόπο που η εξουσία αντιμετωπίζει την κοινωνία. Σε αυτό το νέο πλαίσιο του δημοκρατικού ολοκληρωτισμού πρέπει να εντάξουμε τον συνεχώς διευρυνόμενο θεσμό των στρατοπέδων κράτησης που πίσω από αυτό το όνομα προσπαθεί να κρύψει την πολιτική τους ουσία. Που δεν είναι άλλη από την ύπαρξη σύγχρονων στρατοπέδων συγκέντρωσης. Τα στρατόπεδα αυτά δημιουργούν από μόνα τους ένα νομικό κενό στο οποίο τα πλάσματα που τοποθετούνται εντός τους, μπαίνουν σε μια ζώνη απροσδιοριστίας. Δεν είναι πολίτες, δεν ανήκουν στην σφαίρα των δικαιωμάτων, ανήκουν σε αυτό που το Ρωμαϊκό δίκαιο ονόμαζε γυμνή ζωή. Είναι σώματα χωρίς καμία υπόσταση, ζωές φονεύσιμες. Η διαρκής επέκταση των ζωνών αυτής της απροσδιοριστίας είναι καθοριστική για την ζωή στον Δυτικό κόσμο.

Η κατάσταση εξαιρέσης είναι ένα μέρος (ίσως το σημαντικότερο) της σύγχρονης κυβερνησιμότητας. Η διαρκής επέκτασή της σε κάθε πτυχή της ζωής, καθιστά την ίδια τη ζωή υπό διαπραγμάτευση. Όσοι υποτίμησαν αυτή την πολιτική της κυριαρχίας, βρέθηκαν μπροστά στην Αμυγδαλέζα, το στρατόπεδο συγκέντρωσης των μεταναστών.

Άλλωστε η σημερινή κυβέρνηση δεν είναι πρωτοπόρος, αντιγράφει τις τακτικές του Γκουαντάναμο, και των απαγωγών που έκαναν οι Αμερικανοί σε όλο τον κόσμο καθορίζοντας μια νέα

διάσταση στην σχέση του ανθρώπου με τον νόμο. Στη σύγχρονη μεταβολή του δικαϊκού παραδείγματος δεσπόζουν οι νόμοι και τα διατάγματα που ονομάστηκαν αντιτρομοκρατικοί, αντιμεταναστευτικοί νόμοι και σίγουρα σύντομα θα προχωρήσουν στην επέκτασή τους για να βρεθεί μια νέα ονομασία που να μπορεί να ενσωματώσει την πολυπληθοκότητά τους. Τα πηλάσματα που εισέρχονται στα στρατόπεδα αυτά δεν είναι ούτε αιχμάλωτοι, ούτε κατηγορούμενοι, παρά μόνο απλοί κρατούμενοι, αποτελούν το αντικείμενο μιας κυριαρχίας η οποία όμως εκφεύγει από κάθε νομικό έλεγχο. Εάν θέλουμε να βρούμε ιστορική αναλογία σε αυτό το νομικό καθεστώς, θα πρέπει να την αναζητήσουμε στη νομική κατάσταση των εβραίων στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, οι οποίοι, μαζί με την υπηκοότητα, έχαναν και κάθε νομική ταυτότητα. Η αντίληψη των δικαιωμάτων του ανθρώπου, η οποία θεμελιώνεται πάνω στην υποτιθέμενη ύπαρξη ενός καθεαυτού ανθρώπινου όντος, καταρρέει αμέσως μόλις εκείνοι που την επαγγέλλονταν βρουν μπροστά τους ανθρώπους οι οποίοι έχασαν κάθε άλλη ιδιότητα και ειδική. Το βασικό πρόβλημα στην πολιτική απέναντι στον μετανάστη είναι ότι αγνοεί την βασική συνθήκη, δηλαδή όχι απλώς την έλλειψη αποδοχής της συνειδησης του «άλλου» ως πλήρους υποκειμένου, αλλά και τη λειτουργία του σε ένα νομικό κενό. Αυτή η συνθήκη καθιστά και την ταυτότητα του μετανάστη την καθοριστική πρόκληση για το έθνος κράτος. Ο μετανάστης είναι ταυτόχρονα φορέας της συνολικής κρίσης ταυτότητας του έθνους κράτους και μια ρωγμή στην ηθική συγκρότηση του πολιτισμού, μια σοβαρή κρίση της οποίας η πολιτική λύση είναι και μια επίπονη διαδικασία επαναπροσδιορισμού όλων των πολιτικών συνθηκών.

Όλες οι συνθήκες ενσωμάτωσης στην ευρωπαϊκή μοντερνικότητα έχουν αρχίσει να εκφυλίζονται τη στιγμή που θα θεωρούσαν ότι έπρεπε να γιορτάζουν τον θρίαμβο τους. Μέρος της μάχης, λοιπόν, είναι η ανάγκη να βγούμε σε ένα ανοιχτό πεδίο και όχι σε μια ιεραρχική δομή καθορισμένων ταυτοτήτων, να υπονομεύσουμε κάθε εξαναγκαστική ρύθμιση που τοποθετεί την κάθε διαφορά (φυλετική, σεξουαλική, θρησκευτική κτλ) σε ένα πρόβλημα προς επίλυση. Είναι φανερό ότι το «με τους μετανάστες» και όχι «για τους μετανάστες» επεκτείνεται ραγδαία σε κάθε συνιστώσα δράσης και αυτό γιατί είναι πασιφανές ότι η πολιτική των αιτημάτων έχει φτάσει στα όρια της και δεν μπορεί να παράγει όχι μόνο ένα χειραφετικό συμβάν, αλλά ούτε μια μεταρρυθμιστική συνθήκη.

Η αντίσταση απέναντι στα στρατόπεδα δεν έχει νόημα αν δεν αντιληφθούμε το εύρος των δυνατοτήτων που αυτά παράγουν για την επιβολή του φόβου σε όλη την κοινωνία. Mas αφορά όλους.

Σε αντίθεση με τη νεωτερική εξουσία, όπου η ενότητα παράγεται από ένα κυρίαρχο πρότυπο παραγωγής ταυτότητας και ένα κυρίαρχο υποκείμενο το οποίο υπέρκειται των διαφορών, σήμερα δημιουργούνται οι βάσεις για μια νέα κοινωνική διάρθρωση, συντάσσοντας στοιχεία που βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο και οργανώνονται συνεργατικά, οριζόντια και άμεσα. Αυτά τα στοιχεία πρέπει να αναπαράγει κάθε σχήμα που θέλει να συγκρουστεί με αυτές τις λογικές. Η ανοιχτότητα και η κοινωνική απεύθυνση είναι όροι για να μπορέσουν όλοι να αντιληφθούν ότι η ιδεολογική και πολιτική αυταρέσκεια δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες κοινωνικές διεργασίες. Δεν υπάρχει, πλέον, η δυνατότητα δράσης στην βάση της λογικής της ευαισθησίας, αλλά έχουμε ανάγκη για κοινωνικές μάχες προσδιορισμού του δημόσιου χώρου.

Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η καταστολή υπήρξε πάντοτε αποκλειστικό προνόμιο ισχύος του κράτους απέναντι στους πολιτικούς, κοινωνικούς και ταξικούς αντιπάλους και η έντασή της διαφοροποιούνταν από την έκταση της πολύμορφης κοινωνικής δράσης ή του κινήματος αντίστασης. Ο κοινοβουλευτισμός ήταν ο νομιμοποιητικός παράγοντας της κατασταλτικής διαδικασίας και ανάλογα με τους πολιτικούς συσχετισμούς συνήθως διευρύνονταν η καθεστωτική εγκαθίδρυση δια μέσου μιας σειράς θεσμίσεων.

Σήμερα ο ρόλος του κράτους όσο αφορά την καταστολή έχει μια πιο βαθιά προοπτική που εδράζεται στο σύγχρονο φαντασιακό του βαθέως κράτους. Ο κοινοβουλευτισμός ήδη έχει υποχωρήσει μπροστά στην διαχειριστικότητα και οι έκτακτες θεσμίσεις αποκτούν κεντρική σημασία στο καθεστώς εκτάκτου ανάγκης που αντικειμενικά και υποκειμενικά έχει επιβληθεί, με τη βοήθεια φυσικά του προσχήματος του χρέους και της κρίσης. Οι διακρούξεις της κυβέρνησης για την τάξη και οι προτάσεις για την επιβολή της είναι χαρακτηριστικές για την οικοδόμηση ενός σύγχρονου ολικληρωτισμού όπου όχι μόνο οι πολιτικοί συσχετισμοί αλλά και απρόβλεπτες επιφάσεις είναι δυνατόν να το επιτρέψουν. Παρόλα αυτά οικοδομείται

ήδη ο σύγχρονος ολικληρωτισμός πάνω σε δύο ζητήματα: Το μεταναστευτικό και το «αντιτρομοκρατικό» όπου μέσα από μια σειρά μέτρων συγκροτείται το ποινικό δίκαιο του εχθρού το οποίο γίνεται καθολικό και επεκτατικό για το σύνολο της κοινωνίας. Αυτό θα είναι το αποτέλεσμα για όλη τη κοινωνία αν περάσουν οι κατασταλτικές ρυθμίσεις για τους μετανάστες και τους τρομοκράτες. Η κρίση δεν είναι η αφετηρία της αλληλαγής του εξουσιαστικού παραδείγματος. Δίνει όμως μια πλήρη διάσταση της κατάστασης εξαίρεσης.. Τα φονεύσιμα σώματα των μεταναστών (Λαμπεντούζα, Φαρμακονήσι),

οι οποίοι δεν ανήκουν στην κατηγορία του πολίτη, και με την βούληση πλέον του ΣΤΕ που επανέφερε ως βάση της εθνικής συγκρότησης το αίμα, δεν είναι το τελικό αήλιό το αρχικό στάδιο του αποκλεισμού. Ενός αποκλεισμού που διαρκώς επεκτείνεται στο σύνολο του κοινωνικού ιστού. Το κράτος κρατάει για τον εαυτό του την δυνατότητα να ορίζει το κανονικό και να πετάει την αντίσταση στην κατηγορία του ποινικού.

Ο αντιτρομοκρατικός νόμος ήταν το νομικό οπλοστάσιο ποινικοποίησης της αντίστασης

Η καταστολή υπήρξε πάντοτε αποκλειστικό προνόμιο ισχύος του κράτους απέναντι στους πολιτικούς, κοινωνικούς και ταξικούς αντιπάλους και η έντασή της διαφοροποιούνταν από την έκταση της πολυμορφής κοινωνικής δράσης ή του κινήματος αντίστασης.

Ο κοινοβουλευτισμός ήταν ο νομιμοποιητικός παράγοντας της κατασταλτικής διαδικασίας και ανάλογα με τους πολιτικούς συσχετισμούς συνήθως διευρύνονταν η καθεστωτική εγκαθίδρυση δια μέσου μιας σειράς θεσμίσεων.

Σήμερα ο ρόλος του κράτους όσο αφορά την καταστολή έχει μια πιο βαθιά προοπτική που εδράζεται στο σύγχρονο φαντασιακό του βαθύς κράτους. Ο κοινοβουλευτισμός ήδη έχει υποχωρήσει μπροστά στην διαχειριστικότητα και οι έκτακτες θεσμίσεις αποκτούν κεντρική σημασία στο καθεστώς εκτάκτου ανάγκης που αντικειμενικά και υποκειμενικά έχει επιβληθεί, με τη βοήθεια φυσικά του προσχήματος του χρέους και της κρίσης. Οι διακηρύξεις της κυβέρνησης για την τάξη και οι προτάσεις για την επιβολή της είναι χαρακτηριστικές για την οικοδόμηση ενός σύγχρονου ολοκληρωτισμού όπου όχι μόνο οι πολιτικοί συσχετισμοί αήλιό και απρόβλεπτες επιφάσεις είναι δυνατόν να το επιτρέψουν.

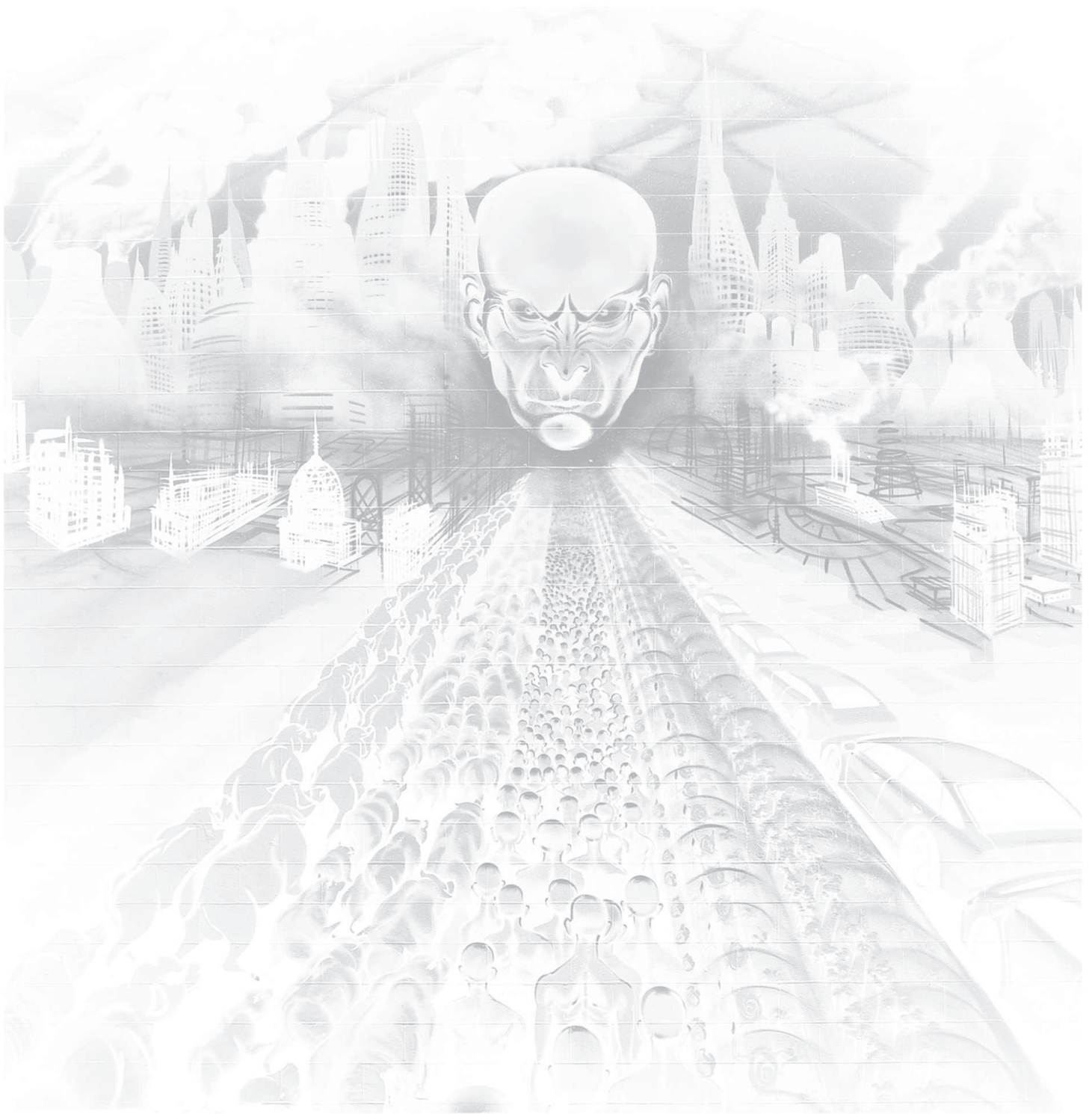
Παρόλη αυτά οικοδομείται

ήδη ο σύγχρονος ολοκληρωτισμός πάνω σε δύο ζητήματα: Το μεταναστευτικό και το «αντιτρομοκρατικό» όπου μέσα από μια σειρά μέτρων συγκροτείται το ποινικό δίκαιο του εχθρού το οποίο γίνεται καθολικό και επεκτατικό για το σύνολο της κοινωνίας. Αυτό θα είναι το αποτέλεσμα για όλη τη κοινωνία αν περάσουν οι κατασταλτικές ρυθμίσεις για τους μετανάστες και τους τρομοκράτες..

Η κρίση δεν είναι η αφετηρία της αλληλεγγύης του εξουσιαστικού παραδείγματος. Δίνει όμως μια πλήρη διάσταση της κατάστασης εξαίρεσης. Τα φονεύσιμα σώματα των μεταναστών (Λαμπεντούζα, Φαρμακονήσι), οι οποίοι δεν ανήκουν στην κατηγορία του πολίτη, και με την βούληση πλέον του ΣΤΕ που επανέφερε ως βάση της εθνικής συγκρότησης το αίμα, δεν είναι το τελικό αήλιό το αρχικό στάδιο του αποκλεισμού. Ενός αποκλεισμού που διαρκώς επεκτείνεται στο σύνολο του κοινωνικού ιστού. Το κράτος κρατάει για τον εαυτό του την δυνατότητα να ορίζει το κανονικό και να πετάει την αντίσταση στην κατηγορία του ποινικού. Ο αντιτρομοκρατικός νόμος ήταν το νομικό οπλοστάσιο ποινικοποίησης της αντίστασης. Εξετάζουμε εδώ την κατάσταση εξαίρεσης ως ένα μέρος (ίσως το σημαντικότερο) της σύγχρονης κυβερνησιμότητας.

Η φυλακή επέζησε της εποχής όπου κυριάρχησαν οι υπηρεσίες και φαίνεται να διατηρεί σημαντικές αντοχές και στο σήμερα. Σήμερα που ζούμε μια περίοδο αναμόρφωσης του δικαίου, που δείχνει να μετατοπίζει το επίπεδο στέρξης των δικαιωμάτων από την ελευθερία κατευθείαν σε αυτό της ύπαρξης, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης ξαναβλέπουν το φως του ήλιου, τα βασανιστήρια γίνονται νόμιμες κατασταλτικές

μέθοδοι, ενώ στο καθαρά νομικό επίπεδο η ποινή και πάλι επενδύεται με διασφάλισης όχι μόνο της ασφάλειας αήλιό και της κοινωνικής συνοχής, προτάσσεται το ενδιαφέρον για το θύμα, ενώ παραγνωρίζονται οι εγγυήσεις και οι οριοθετήσεις υπέρ των κατηγορουμένων και των κατάδικων. Αυτό το πνεύμα εξυπηρετούν και οι διαρκείς επιμηκύνσεις των προφυλακίσεων. Η κυριαρχία επανέρχεται σε ένα προνεωτερικό σχήμα απροϋπόθετου ποινικού ελέγχου των εσωτερικών εχθρών μιας οργανωμένης κοινωνίας και εγκαταλείπει το θεωρητικά φιλελεύθερο σχήμα που τιμωρούσε ένοχες πράξεις. Το άτομο και οι εν δυνάμει αντιλήψεις του είναι ο στόχος. Έχει φυσικά πύσει οριστικά και το τελευταίο φύλλο συκής της δικαιολόγησης του εγκλεισμού. Γνωρίζουν όλοι πλέον ότι ο ρόλος της φυλάκισης δεν είναι ούτε κατ' όνομα βελτιωτικός ή επανευτακτικός. Εδώ βρίσκεται και το κέντρο της ιδεολογίας της μηδενικής ανοχής, με το ταυτόχρονο τέλος της αρχής της αναλογικότητας της ποινής. Έτσι δεν είναι περίεργη η λογική των ιδιωτικών φυλακών (που στην Ελλάδα θέλουν να τις δημιουργήσουν με την σύμφραξη ιδιωτικού και κρατικού κεφαλαίου) που είναι ένα βήμα πριν την ιδιωτικοποίηση της τιμωρίας. Πως μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τον τρόπο διακυβέρνησης των ημερών μας; Πόσο μακριά από αυτό που ζούμε βρίσκεται η ερμηνεία πως βιώνουμε την ανάδυση ενός νέου τύπου ολοκληρωτισμού; Θα πρέπει να αναλογιστούμε την διαρκή αναφορά στην έννοια της κατάστασης πολέμου. Η διαρκής αναφορά από του βήματος της βουλής σε πόλεμο, σε έκτακτες καταστάσεις δεν ήταν τυχαίες αήλιό εξέφραζαν την ανάγκη των κυβερνήσεων να λειτουργήσουν με όρους ολοκληρωτισμού. Ο υπουργός «προστασίας του πολίτη» έδωσε την πλήρη διάσταση αυτής της λογικής όταν από το βήμα της βουλής (7/10/2011) ταύτισε την εγκληματικότητα με τις κοινωνικές διαδηλώσεις και συνεπώς ενοποίησε τους όρους της καταστολής. Στην διεθνή πολιτική είχαμε μια πολύ σημαντική μεταβολή, είχαμε την δολοφονία στην Υεμένη από μη επανδρωμένο Αμερικανικό αεροσκάφος ενός ισλαμιστή κληρικού (8-10-2011). Που το περίεργο; Ο ισλαμιστής αυτός ήταν Αμερικανός πολίτης!! Ποια άραγε ήταν η νομιμοποιητική βάση αυτής της δολοφονίας, ποιο κρατικό όργανο παίρνει την ευθύνη αυτών των δολοφονιών, με ποια κριτήρια; Για να μετατραπούν η οργή και η αγανάκτηση σε εφιαλτήριο συγκρότησης μιας συλλογικής άρνησης και αντίστασης, θα πρέπει να υπάρξει μια συνολική μάχη ενάντια στον φόβο και μια αντίστοιχη κίνηση συγκρότησης των ορισμών εκ νέου. Η βουβή απειλησία θα ψάχνει ηγέτες. Υπάρχει όμως και η κίνηση που θα ψάχνει την ενεργή συγκρότηση των εννοιών της αλληλεγγύης, της αξιοπρέπειας, της ανάδυσης του αυτενεργού ανθρώπου. Πρέπει να εξετάσουμε μια βασική συνιστώσα της σημερινής διαμάχης κι αυτό είναι η σύγκρουση για την πλήρη στρατικοποίηση των δυτικών κοινωνιών και την επέκταση της κατάστασης εξαίρεσης σε κάθε πτυχή της ανθρώπινης ζωής. Η αναζήτηση της ευτυχίας περνάει μέσα από την καθολική αυτή σύγκρουση. Και είναι μια σύγκρουση που δεν μπορεί να σταθεί αν δεν αναμετρηθεί με την νομική μήτρα που γέννησε τους αντιτρομοκρατικούς και αντιμεταναστευτικούς νόμους. Μόνο έτσι μπορεί αν δημιουργηθεί ένα πλαίσιο ανάδυσης της ελπίδας για κάθε αγωνιζόμενο άνθρωπο.

**Τρία κείμενα της Αντιεξουσιαστικής Κίνησης για κινηματική χρήση.
Κείμενα παρεμβάσεων για τις φυλακές, για τα στρατόπεδα
συγκέντρωσης και για τους τρομονόμους.**